

VERLIESPOLIS

De compensatieregelingen zijn zo mogelijk nog complexer dan de beleggingsverzekeringen en de VEB krijgt hier regelmatig vragen over.

TEKST: ERROL KEYNER

Een groot deel van de zeven miljoen verkochte beleggingsverzekeringen is heel duur, waardoor ze in de volksmond beter bekend staan als 'woekerpolissen'. In 2006 richtte de VEB samen met Vereniging Eigen Huis de Stichting Verliespolis op. Doel was om collectief een financiële compensatie te bereiken voor grote groepen consumenten, zodat niet iedere polishouder zelf de juridische strijd hoefde aan te gaan met verzekeraars. Na bijna vier jaar actuarieel en juridisch onderzoek en langdurige onderhandelingen, zijn collectieve compensatieregelingen ter waarde van ruim 2,5 miljard euro getroffen met alle grote verzekeringsmaatschappijen. Hieronder vindt u antwoorden op veelgestelde vragen daarover.

1. Ik heb van mijn verzekeraar nog steeds geen indicatie gekregen van de hoogte van de compensatie. Is dat normaal?

Dat is begrijpelijk. Tot nu toe zijn collectieve regelingen getroffen met de zes grote verzekeraars: Delta Lloyd, Nationale Nederlanden, ASR, Aegon, SNS Reaal en Achmea. Van de kleinere verzekeraars is alleen een akkoord getroffen met Loyalis, hoewel sommige op eigen initiatief een compensatieregeling aanbieden.

De complexiteit van de regelingen is de belangrijkste reden voor de vertragingen. Hoewel Stichting Verliespolis al in 2008 en 2009 akkoorden op hoofdlijnen heeft gesloten, zijn deze bij de meeste grote verzekeraars pas in 2010 uitgewerkt tot vaststellingsovereenkomsten. Met de daarin uitgewerkte details kunnen de verzekeraars hun IT-systemen inrichten. Dit vergt behoorlijk wat inspanningen, waardoor veel verzekeraars hun klanten pas in de loop van 2011 kunnen informeren over de geschatte compensatie.

2. In de media wordt beweerd dat klanten slechter af zijn met de compensatieregeling dan zonder. Hoe kan dat?

Dat is onzin. De compensatie is nooit negatief. Een beleggingspolis die minder duur is dan de afgesproken normen blijft hetzelfde. Omgekeerd geldt dat beleggingspolissen met een kostenstructuur boven de normen een compensatie krijgen, waardoor de kosten per jaar over de gehele looptijd precies op de normen eindigen.

3. Achmea gaat op korte termijn de berekende compensatie toevoegen aan de polis, terwijl de meeste verzekeraars dit aan het eind van de looptijd doen. Wat is beter?

Rekenkundig maakt het naar verwachting niet uit. Een compensatie wordt altijd berekend op basis van de (verwachte) situatie aan het eind van de looptijd. Als een verzekeraar de compensatie al op korte termijn toevoegt aan de polis, wordt de berekende compensatie contant gemaakt. Een compensatie van 1.000 euro over tien jaar, komt dan overeen met 675 euro nu.

4. Ik heb wel een opgave van de verwachte compensatie gekregen, maar het is een schijntje vergeleken met de tienduizenden euro's die ik aan premies heb betaald. Dat klopt toch niet?

De hoogte van de compensatie wordt bepaald door de kostenstructuur van uw beleggingsverzekering. Als u een lage compensatie krijgt, betekent dit dat deze kosten grotendeels binnen de afgesproken normen vallen. De premie voor de overlijdensrisicoverzekering (orv) wordt echter niet als kosten gezien, tenzij de orv te duur is (zie vraag 5). Ook wordt niet gecompenseerd voor tegenvallend rendement (zie 6).

5. Waarom wordt de overlijdensrisicoverzekering niet bij de kosten geteld?

Het deel van de premie dat wordt besteed aan een orv wordt binnen de compensatieregeling niet bij de kosten geteld, tenzij deze orv te duur is. Wellicht heeft u een hoge overlijdensrisicodekking, mogelijk zelfs op twee levens. Het is normaal dat dit geld kost, aangezien de verzekeraar bij overlijden een hoog bedrag moet uitkeren. De nettopremie voor een orv volgt uit sterfstatistiek en het uit te keren bedrag bij overlijden. Bij de compensatieberekening mag de verzekeraar boven op deze nettopremie een vaste marge van meestal 16 procent hanteren. Wanneer een verzekeraar hogere marges hanteert, wordt deze extra marge wel meegenomen in de compensatiebepaling. De orv is dan te duur.

6. Wat heeft tegenvallend rendement met de kosten te maken?

Het gerealiseerde rendement heeft op twee manieren invloed op de kosten ten opzichte van het opgebouwde vermogen. Allereerst hebben sommige kosten een vast karakter, zoals de provisie van de tussenpersoon of administratiekosten. Bij tegenvallende beleggingsrendementen drukken vaste kosten relatief zwaar op het (kleiner dan verwachte) opgebouwde vermogen.

Ten tweede speelt bij veel beleggingsverzekeringen de zogenaamde hefboomwerking. Hierbij wordt de orv-premie deels bepaald door het opgebouwde vermogen. Hoe meer vermogen is opgebouwd, hoe minder de verzekeraar hoeft bij te verzekeren ter dekking van het overlijdensrisico. Het omgekeerde geldt natuurlijk ook. Bij tegenvallende rendementen gaat de orv-premie omhoog, waardoor nog minder vermogen wordt opgebouwd. Soms werkt deze hefboom zo sterk dat de periodiek ingelegde premies onvol-